

ප්‍රජා සුබසාධනය සඳහා යොදාගත් රජරට රාජධානියේ වාරිතාක්ෂණය

එස්.ඒ.එච්.පී. නෙතුමිණාමා¹

ශ්‍රී ලංකාව අතීතයේ සිට ස්වයංපෝෂිත අර්ථ ක්‍රමයකට හිමිකම් කියන ලද්දේ, මෙරට පැවති දියුණු වාරි තාක්ෂණික ක්‍රමවේද හේතුවෙනි. ජල මූලාශ්‍රයවල ස්වාභාවික පිහිටීම හේතුවෙන් මෙරට අතීතයේ සිට පැවති රාජධානි අතරින් අනුරාධපුර සහ පොළොන්නරු රාජධානීන්ට සුවිශේෂී ස්ථානයක් හිමි වී ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ ප්‍රජා සුබ සාධනය උදෙසා අනුරාධපුර සහ පොළොන්නරු යුගවල වාරි තාක්ෂණය යොදාගෙන ඇති ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය යි. මෙහිදී ද්විතියික දත්ත මත පදනම්ව අධ්‍යයනය සිදු කරන අතර අධ්‍යයනයේ විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස ප්‍රධාන වශයෙන් විස්තරාත්මක ක්‍රමවේදය භාවිත කර ඇති අතර ඇතැම් කාරණා පිරික්සීමට ඓතිහාසික ක්‍රමවේදය භාවිත කර ඇත. වාරි මාර්ග තාක්ෂණික උපක්‍රම ලෙස මුල් කාලයේ දී, ප්‍රධාන වශයෙන් මුහුද දෙසට බැවුම් මඟින් ගලා බසින කුඩා දිය පාරක් හරස් කර පස් පුරවා වැටියක් බැඳ වැව බිහිකරන ලදී. පසුව රළපනාව, සොරොව්ව, තාවුල්ල වැනි දෑ එක් විය. පස් වැනි ශත වර්ෂයේ දී මල්වතු ඔය, කලාවැව ආශ්‍රිතව ගොඩනැගුණු විශාල වාරි මාර්ග පද්ධතියක් විය. ආදි සංක්‍රමණිකයින් කෘෂි ජීවිතයට හුරු වී සිටි අතර ඔවුන් පදිංචි වී සිටි භූමිය වියළි හා නිසරු වූ නිසා අධික මෝසම් කාලවලදී අන්තර් ජලය ලබාගැනීමට කෘත්‍රීම ක්‍රමවේද යොදා ගෙන ඇත. මෙකල දඳුරු ඔය වැනි ඔයවල් ආශ්‍රිතව මධ්‍ය ප්‍රමාණයේ වූ වාරි පද්ධති තවත් පුළුල් වී ඇත. මේ අනුව ජනගහනය වර්ධනය වීම හා නාගරීකරණය, වැව් නිර්මාණයේ දී අවශ්‍ය ශ්‍රමිකයින් නිර්මාණයත් සමඟ වාරි තාක්ෂණය හා ජන ජීවිතය එකිනෙට බැඳී වර්ධනය වී ඇත. කෙසේ වෙතත් මෙරට රජවරු වාරි තාක්ෂණය හරහා විශාල සේවයක් ජනතාවට සිදුකර ඇති අතර ඒ හරහා ජීවනෝපාය ශක්තිමත් වී ඇත. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව කෘෂි කාර්මික රටක් ලෙස ජලයෙන් උපරිම ලෙස ප්‍රයෝජන ගෙන ඇත. ඒ සඳහා වර්ෂා ජලය රැස්කර ගැනීමක් ලෙස වාරි මාර්ග පද්ධතිය මෙරට තුළ බිහිවිය. එමෙන්ම ඒ සඳහා රජවරු විවිධ ජල උපක්‍රම යොදා ගෙන ඇත. එය එසේ වුව ද වාරි කර්මාන්තය ප්‍රයෝජනයට ගත් සාමාන්‍ය ජනතාවගෙන් බදු මුදල් අය කරගෙන ඇති බවත්, ඇතැම් අවස්ථාවල වාරි කර්මාන්තය ආශ්‍රිත වූ නීති උල්ලංඝනය කළවිට වන්දි ගෙවීමට පවා සිදු වී ඇත. මෙමගින් සාමාන්‍යමතව හා රජයේ ජල මූලාශ්‍රය සෙසු දේවල් නඩත්තුවට අවශ්‍ය මුදල් රැස්කර ගැනීමක් ද සිදු වී ඇත.

ප්‍රමුඛ පද : කෘෂි කර්මාන්තය, වාරි තාක්ෂණය, උපක්‍රම, අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව

¹ දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යයනායය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය. nethusalmanarachchige@gmail.com